

Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum

DEBRECENI SZÓLVÉNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 137, éjjel 488. Sürgőnycim: „Débácska”, Novisad

NOVISAD, 1925 DECEMBER 3.

CSÜTÖRTÖK

Előfizetési ára: egy óra 40, három óra 120, fél évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Nyilatkoznak az Európa sorsát irányító diplomaták -- A francia miniszterelnök az Európai Egyesült Államokról beszélt -- A német kormány lemondása

ROVÁS

Megalakul a riff szabadállam. A francia imperializmus legfrissebb afrikai kalandja befejezéshez közeledik. A francia sajtó egy része még a háború mellett tüzel, de a mérsékelt lapok, főképpen a szokatlanul tárgyilagossá és minden sovinszta türelmetlenségtől mentes szocialista sajtó leplezetlenül bevallja, hogy a kaland a francia imperializmust ért rendkívül súlyos veszteséggel immár befejezettek tekinthető. A riffkabilok földjén Karácsonykor már nem fognak dörögni a fegyverek... És a következő esztendő már egy új államot fog köszönteni, a riff szabadállamot. Párisi jelentés szerint a „béke” megkötésére irányuló tárgyalások már hetek óta folynak, s ma azok befejeztét csupán egyetlen kérdés megoldatlansága késlelteti. A francia kormány felügyeletet kíván gyakorolni a riff bányák felett, míg ezzel a követeléssel szemben Abd el Krim csupán a bányavidékek hozadékából hajlandó — egyelőre — tizenkét százalékot átengedni. Európa közvéleménye pillanatnyilag csupán a francia sajtó híradásaira van utalva, de az a körülmény, hogy fegyverropogás helyett mostanában számok között keresi sorsát egy vajudó állam, azt látszik bizonyítani, hogy a francia imperializmus elszánt gőgje a riffkabil kérdésben is már csak tavalyi hó. A Legion d'Etranges holtrafáradt katonái pihe-nőre térnek, az oszló holttestek felett lassan sirdombot emel a szél. Vajon mi volt mindez és miért volt mindez? Ezer és ezer halott, egy reszkető Páris, pusztába vetett milliók akkor, amikor a francia rokkantak a nyomorral vivnak örökös és reménytelen csatát, gépfegyver, gránát, gázbomba, repülőharc, kiontott vér, újabb ezrei és ezrei az özvegyeknek, árváknak és rokkantoknak? A francia nagytőke kivonja érdekeltégét egynemely hadizónába esett bányavidékekről. A riffek szabadállama megalakul, s mint konkurrens cég, felajánl a francia kormánynak tizenkét százalékot a tiszta haszonból. A kívánt száz százalékból csak tizenkettő lett és az se bizonyos. Vagy ahogyan Norman Angell mondja: *Rossz üzlet a háború.*

Itt magyarul is beszélnek... Beograd főbb utvonalaian egymásután jelennek meg az üzletek kirakataiban apró, figyelmeztető táblák, amelyek szerint a vásárlót nagyon szívesen kiszolgálják magyarul is. Tudjuk, Beogradban nem feltűnő ez a kis írás, amely ma már a Knez Mihájlova majdnem minden kirakatában ott ékeskedik. Nekünk azonban észre kell vennünk, hogy a főváros tüntetően jó példával szolgál annak a vojvodinai nacionalizmusnak, amely ma már a virtusig fejlesztette a kisebbségi nyelvek üldözését. A kis, de jellemző eset kapcsán Vojvodinának, mint lábnak, ajánlani mernők, hogy — hallgasson a fejre... És engedje meg, hogy itt magyarul is beszéljenek. Annál inkább, mert itt tényleg beszélnek is.

Henry Barbusse, a világhírű francia író rendkívül súlyos kritikát mondott a román sovinszta durva kilengéséről, s megállapította,

hogy a maguk sovinszta gőgjében elmerült népek kiszakítják magukat abból a szent közösségből, amely egy boldogabb jövő útjait keresve ma az elszenvedett fájdalom borzalmain keresztül egybefűzi az összes civilizált népeket. Románia nem lesz munkása annak a jövőnek amelynek pilléreit most készül lerakni a civilizáció. A kiméltetlen kritika a román sajtó egy részéből a legnagyobb „felháborodást” váltotta ki, s a román sajtoszindikátus elnöke Costa Foru kizárását követeli a szindikátusból azért, mert Romániába hívta Barbusse-t. A mér-

sékelt lapok ezekkel az elfogult és gyűlölködő cikkekkel szemben megállapítják, hogy Barbusse-nak van igaza és nem azoknak, akik egy kegyetlen rendszerrel valóssággal provokálják Európa közvéleményét. A parasztpárt hivatalos lapja megállapítja hogy a bűnök csak súlyosabb elbírálás alá eshetnek, ha a tett elkövetője tagad. A vita, egyelőre rendkívüli hevességgel folyik, de minden csoda három napig tart, s aztán — mint rendesen — minden marad a régiben...

Csendes nap a parlamentben

Elsimultak a kormány tagjai közti ellentétek

Beogradból jelentik: A tegnapi lapok jelentései szerint a kormányban nézeteltérések merültek fel és különösen Rádics Sztepan közoktatásügyi miniszter került éles ellentétbe Radojevics Ante közlekedésügyi miniszterrel. Radikális körökben tegnap este kijelentették, hogy tényleg volt a két miniszter között nézeteltérés, de ez már elintéztést nyert.

A politikai életben tegnap különben semmilyen nevezetesebb esemény nem történt.

A parlamentben Sztojadinovic Milan pénzügyminiszter válaszolt több interpellációra, amelyek közül a legfontosabb az, amelyet az ezer koronás bankjegyek becserélésénél tapasztaltak ügyében intézett hozzá Urojevics horvát föderalista. Sztojadinovic kijelentette, hogy a beváltásnak az állam érdekében gyorsan kellett megtörténnie és így történhetek csak meg a felpanaszolt dolgok.

Sztojadinovic Milan pénzügyminiszter ezután még Vuics Dimitrijének válaszolt, hogy miért nem oly jó a többi dohány mint az, amely a nisi gyárból kikerül. A pénzügyi-

niszter szerint minden dohány egyforma.

Szobotics Nikola alelnök bejelentette, hogy a Lukinics Edo elleni vizsgálatot vezető bizottság működési idejét nem kell meghosszabbítani, mivel a külföldről várt anyag már mind megérkezett és a bizottság holnap befejezi munkáját, amelynek eredményéről a jelentés elkészítése után be fog számolni a parlamentnek.

Ezután megválasztották azt a parlament bizottságot, amely az iparosok bankjáról szóló törvényt fogja kidolgozni. A bizottságba 10 radikális, 5 rádicspárti, 3 demokrata, — muzulmán, 2 szlovén néppárti és 1 független demokrata került be.

Az elnök ezután bejelentette, hogy a következő ülés csütörtökön lesz, napirendjén pedig a közoktatásügyi miniszternek Demetrovics Juraj interpellációjára adandó válasz van kintüve. Figyelmeztette azonban a minisztert, hogy nem kell a kérdésre válaszolnia, mivel csak most foglalta el hivatalát. Ezzel az ülés véget is ért.

A kisebbségi kérdés a magyar parlamentben

**A népszövetség nem alkalmas szerv a kisebbségi védelemre
A szocialisták támadták Mussolinit**

Budapest, december 2. A nemzetgyűlés mai ülésén az igazságügyi tárca költségvetését tárgyalták. A vita során Beck Lajos az általános külpolitikai helyzetről beszél. Jól tudja, hogy Magyarország nem játszhat döntőjelentőségű szerepet az európai országok külpolitikájában éppen azért minden erejével arra kell törekednie, hogy gazdagodjék és gyarapodását biztosítsa. Részletesen foglalkozik a lengyelek és francia kereskedelmi szerződéssel. Európa provokálását látja abban, hogy az államfő a magyar érdemkereszt első osztályát adományozta Mussolini olasz miniszterelnöknek. (A jobb oldal haogosan éljenzi Mussolinit.)

Lukács György a kisebbségek ügyében és ezzel kapcsolatban a nemzetek szövetségével foglalkozik. Sajnálattal állapítja meg, hogy a népszövetség mai szervezetében alkalmatlan bizonyult hivatásának betöltésére. Mi sokkal több joggal ruháztuk fel önként, mint amennyire külső befolyással kötelezték, az utódállamokat a nagyhatalmak. Részletesen is-

merteti a kisebbségek nehéz helyzetét és rámutat a kisebbségi szerződések hiányaira. A népszövetség nem gyakorolja a kisebbségek védelmét és nem intézi el panaszait. (Gál Gyula: Hol vannak a garantáló nagyhatalmak? Bogya János: A demokrácia jegyében hallgatnak.) Európa hangos a kisebbségek panaszaitól. Nem ajánlja egyelőre a népszövetségből való kilépést, csak akkor, ha Németország belépésével sem javulna a helyzet. A gyűlés este hatkor ért véget.

Görögország 30 millió levát fizet

London, dec. 2. A népszövetségi tanács határozataképpen Görögország tízmillió levá pénzbiroságot fizet azért, mert anélkül, hogy előzetesen felkérte volna közvetítésre a Népszövetséget, behatolt bolgár területre, továbbá huszmillió leva kártérítést fizet Bulgáriának az okozott károkért.

Ötmillió darab bélyegje van egy novisadi gyűjtőnek

A Föld összes államaiban negyven ezer bélyegfajta van forgalomban — Mennyit ér a legrágább bélyeg — A legrégebb román bélyeg ára huszezer dinár — Mennyi bélyeget lehet összegyűjteni egy fél évszázad alatt?

A bélyeggyűjtés, mint olyan, kétségtelenül praktikus szenvedély. Hozzáértéssel és sok türelemmel tíz, husz év alatt a teljesen vagyontalan gyűjtő is óriási értéket képviselő kollekció birtokába juthat. A bélyegek értéke napról napra emelkedik, s árait semmiféle konjunktúra nem szoríthatja lefelé. Egy bizonyos időn belül minden bélyegtypus eléri névértékének tíz, husz, esetleg százszorosát, sőt van olyan is, amelynek értékét később már csak szakértőkből álló bizottság képes megállapítani.

Aki negyvenhárom év óta gyűjti a bélyeget

Cserneyi Mór ny. tanár a novisadi filatelisták doyenje. Negyvenhárom évvel ezelőtt lett a bélyeggyűjtés szenvedélyének rabja, s ma hozzávetőleges számítás szerint ötmillió darab különféle bélyeg birtokában van. Cserneyi professzor Európa minden nagyobb gyűjtőjével és bélyegkereskedőjével összeköttetésben áll, levelez Berlin bélyegbörzsjével éppen úgy, mint a kiatschoi (Japán) bélyegkereskedővel, vagy Newyorkkal, Kanadával, Varsóval, Vinnipeg-gel, Linssal, Jeruzsalem-mal és még vagy száz céggel, amelyeknek mindegyike napról-napra gyarapítja gyönyörű kollekcióját.

A bélyeggyűjtő lakása

valósággal átdomult a bélyeggyűjtés speciális követelményei szerint. A szekrényekben hatalmas tömbök, mellette pléhdobozok egész tömege, ragasztók, katalógusok, prések, borítékok ezrei, különféle mappák és tömbök, név és címmutatók, cserére szánt bélyegek százai és százai szabályos sorrendben. Es az apró, színes papírlapokon szinte percek alatt vonul fel az öt kontinens: Európa, Azsia, Afrika, Amerika és Ausztrália. Es a bélyegek nyomásán és felülnyomásán meglevenül a történelem: Háboru, békekötés, tanácsköztársaság, forradalom és ellenforradalom. A történelem minden pezúdusa...

Cserneyi professzor két, arasznyi vastagságú, óriási kötetben most csoportosítja a földkerekség összes bélyegfajta. Véleménye szerint eddig összesen negyven ezer bélyegtypus került forgalomba. A kollekció csak két év múlva lesz teljes és már negyvenhárom év óta készül.

A drága bélyegek

Európa egyik legrágább bélyege a román királyi posta által évtizedekkel ezelőtt kibocsátott úgynevezett „négy ökörfejű” bélyeg, amely ma a legnagyobb ritkaságok közé tartozik. Az ára huszezer dinár.

Eszperantó levelezés

A bélyeggyűjtők levelezése jórésztben eszperantó nyelven történik, amely ma nemzetközi viszonylatban óriási szolgálatokat tesz az öt kontinensen szétszórt bélyeggyűjtőknek és bélyegkereskedőknek. Az eszperantó ugyyszólván az érintkezés hivatalos nyelve.

Sok a bélyeghamisító

A háboru utáni években eddig példátlan módon szaporodtak el a gyűjtők, s ezzel egyidejűleg a hamisítók is.

— Nincs a világon még egy „bransch” — mondja Cserneyi professzor, — amelyben annyi volna a hamisító, mint a bélyegben. A hamisítást a gyakorlott szem azonban rögtön észreveszi. Felismerhető nemcsak a perforálás és az enyvezés, de a vízjelek hiányán is.

Két ház — bélyegért

Cserneyi tanár levelezésben áll egy novisadi származású zagrebi kereskedővel, Weiss Oszkárrel, aki két házat vásárolt Novisadon. Bélyegen természetesen. Weiss jelentékeny értéket képviselő egész vagyont bélyegen szerzte.

Példája remélhetőleg követőkre fog tálni a novisadi filatelisták körében is. (x.)

Aláírták a locarnói szerződést

Európa sorsának intézői nyilatkoznak a locarnói szerződésről

London dec. 2. Tegnap délelőtt írták alá a Foreign Office-ban ünnepélyes keretek között a locarnói szerződést. Póntban 11 órakor érkeztek meg a delegátusok a palota elé, ahol nagy tömeg várta őket. A delegátusok Chamberlain vezetésével léptek be a terembe, ahol egy kör alakú asztalnál foglaltak helyet.

Az aláírás előtt Chamberlain felolvasta az angol király üzenetét, aki reményét fejezte ki azíránt, hogy ez a szerződés a nemzetek közötti őszinte barátság alapja lesz.

Ezután Chamberlain tartotta a következő beszédet:

— Sajnálatomnak kell kifejezést adnom, hogy Mussolini olasz miniszterelnök nem jelent meg a szerződés végleges aláírásánál. A locarnói szerződés olyan helyzetet teremtett, amelyből kifolyólag megvan az alapja a Németországgal való kibékülésnek és ez a kibékülés minden bizonnyal egy új barátot szerzett Angliának. Tántorithatatlanul el vagyunk határozva arra, hogy az elkezdett békemunkát ugyanúgy folytatjuk, miut ahogy Locarnóban megkezdők. Az angol kormány mindent meg fog tenni, hogy a mult idő bizalmatlanságát és gyűlöletét eltemesse és garanciát nyújtson arra, hogy ez a mult meg ne ismétlődhessek.

Luther dr. birodalmi kancellár német nyelven válaszolt Chamberlain szavaira:

— Mindenekelőtt kifejezést kell adnom a német kormány részvétének az angol királyi ház gyászja miatt. Örömmel üdvözlöm — mondotta tovább Luther kancellár — Chamberlain megállapításait, hogy a locarnói szerződés a béke és a kiengesztelődés munkája és alkalmas arra, hogy alapja legyen a különböző nemzetek közötti őszinte békességnek.

Meg kell szüntetnünk az előítéleteket, át kell hidalnunk a bizalmatlanságot és utat kell nyitni a jövő előtt. Tény, hogy hazám némely vidékén a háboru hatása érezhető, de remélem, hogy ez rövid időn belül elmúlik. A mai feladatunk, hogy közreműködünk abban a nagy műben, amely a locarnói szerződésben tükröződik vissza és a közös békemunkára törekszik.

Ezután aláírták a szerződést még pedig elsőnek Luther és Stresemann írták alá.

A szerződés aláírása után az egyes államok megbízottai nyilatkoztak a locarnói szerződés jelentőségéről. Scialoja örömeinek adott kifejezést, hogy a locarnói szerződésben az európai szolidaritás első megnyilvánulását látja. Benes azt mondta, hogy Csehország a szerződésben megerősítését látja annak a baráti megegyezésnek, amely a nyugateurópai hatalmak között létrejött. Skrzynski örömeinek adott kifejezést a szerződés felett. Baldwin azt a meggyőződést hangoztatta, hogy minden hatalom csak azt óhajtja, hogy a szerződés kötelezettséget pontosan és lelkiismeretesen végre-

hajtsák. Chamberlain azt az óhajtát fejezte ki, hogy az a szellem, amely a ki küldötteket Locarnóban vezette, mélyen hassa át a népek szívét. A kiküldöttek tiszteletére Chamberlain reggelit adott.

Stresemann beszédéhez kapcsolódva Scialoja ismét felszólalt és a következőket mondta: Amikor Olaszország látta, hogy Locarnóban az európai művelődés fennmaradását biztosítják maga is a többi hatalom között kíván lenni Olaszország békéjének megszerzése érdekében. A következő felszólaló Benes volt, aki ezeket mondta: Csehország számára az aláírt szerződések egyrészt a nyugateurópai államokkal való barátságos viszony megerősítését jelenti, másrészt megerősíti Csehország viszonyát Németországgal, amennyiben biztosítják a két állam közötti további együttműködést a nemzetközi élet minden vonatkozásában. Természetes, hogy a szerződések értéke végeredményben azon fordul meg, hogy a nemzetek és az aláíró kormányok egyet fognak érteni a szerződések szabályaival. Mert a szerződéseknek egymagában nincsen varázs ereje. Ezek után Skrzynski szólalt fel. Nem volt szándékában mondotta még egyszer felszólalni, de miután többi társai beszéltek, nem akarja hallgatásával azt a nézetet kelteni mintha Lengyelország kisebb lelkesedéssel fogadná ezt a művet amit az egész világ ünnepe. Ez a szellem, amely békét nyújt a népek és amit ez idő szerint locarnói szerződésnek hívnak, — mondotta — ezt a szellemet a mai naptól kezdve londoni szellemnek fogják hívni.

A német delegátusok a királynál

London, dec. 2. A Buckingham palotában adott teán, mintegy harminc személyiség vett részt, a király és a királyné nem teázott a vendégekkel együtt. A király azonban valamennyi delegátust fogadta dolgozószobájában. Luther és Stresemann a legkésőbbben távozó vendégekkel együtt hagyták el a Buckingham palotát.

Stresemann tanácskozása

Este 6 órakor Chamberlain, Briand, Wanderveide, Luther és Stresemann, egy óránál továbbtartó tanácskozás tárgya Németország leszerelésének jelen állása volt. A német miniszterek kijelentették, hogy rövidesen kérni fogják Németország felvételét a nemzetek szövetségébe.

Lemond a német kormány

Berlin, dec. 2. Luther és Stresemann pénteken érkeznek vissza Berlinbe és szombaton a kancellár benyújtja az egész birodalmi kormány lemondását. Valószínű, hogy Hindenburg ismét Luthert bizza meg az új kormány megalakításával.

Oestwig hangversenye a színházban.

Agard Oestwig a bécsi állami opera nagyhírű tenoristája, csütörtökön e hó 10-én a Nemzeti Színházban fog hangversenyezni. Oestwig legutóbbi beogradi szereplése alkalmával nagy sikert ért el és ezért határozta el újabb hangverseny turnéját. Ostwig ehangversenyén Wagner, Verdi, Schumann és Leoncavallo válogatott műveiből fog énekelni:

A Nemzeti Színház műsora. Péntek: A hollandi menyecske (Kralyné vendégfellépéssel). Szombat: Kostana. Vasárnap délután: A vasgyáros; jéste: Marinka a táncosnő. Hétfő: Vojvoda Brana (bemutató).

Weingarten hangverseny. A novisádi zsidó nőegylet december 12-én szombaton este fél kilenc órai kezdettel jótékony célú hangversenyt rendez, amelyen a kiváló zongora művész, a bécsi zeneakadémiai tanára dr. Paul Weingarten fog fellépni. Weingarten hang-

versenyének műsora a következő:

1. Schubert: Fantasie Op. 15 C-Dur (Wanderfantazie), Allegro con fuoco, ma non troppo, Adagio, Presto, Allegro.

2. Chopin: Sonate Op. 58 H-moll, Allegro maestoso, Scherzo. Molto vivace, Largo, Presto non tanto.

3. Liszt: Szerelmi álm. Claude Debussy: La Cathédrale anglantie. Smetana: Polka de Concert Op. 9. Strauss-Schulz-Evler: Arabesken über den Walzer „An der schönen blauen Donau“.

Kisiklott a bukaresti gyors Nagyváradnál

Budapesti telefonjelentés szerint a bukaresti gyors szerdán délután sintörés következtében Nagyváradnál kisiklott. A gyors összes vagonjai felborultak. Az utasok között borzalmas pánik tört ki, ennek dacára is csupán heten szenvedtek könnyebb sérüléseket. A vizsgálatot levezették.

Kisebbségi nyelvünkkel védelmezi az, aki új előfizetőt szerez a „DELBÁCSKA”-nak

KISEBBSÉGEK

(—) Henry Barbusse üzenete Erdélyi magyarsághoz. Kolozsvárról jelentik: Henry Barbusse, a nagy francia regényíró és világhírű pacifista néhány nappal ezelőtt Romániában járt, ahol ezen alkalommal érintkezést keresett az erdélyi magyar kisebbségekkel is. Elutazása előtt a kolozsvári „Ellenzék” útján a következő üzenetet küldte az erdélyi magyaroknak:

— Küldöm testvéri üdvözlétemet az erdélyi magyarságnak s nyomatékosan hangsúlyozom előtte, hogy közéleti eszményképe őszintén érdekel s elmémet kiváltképpen foglalkoztatja. Ez az eszménykép, amint én gondolom, olyan magasabbrendű erkölcsi népegység, amely éledelevenen fenn akarja tartani magát anélkül, hogy a politikai szeparatizmus eszközeihez nyúlna. Erdélyi lelkét kívánja ez a magyarság megmenteni, erkölcsi és szellemi kincsében gazdag múltját megőrizni. Ebben a hitben vele és mellette van mindenki, — bármelyik sarkában is éljen a világnak s bárki is legyen az, — aki a szellemnek és a lélek mélyében gyökerező hagyományoknak egyéni színezetű méltóságáért és függetlenségéért küzd.

Az erdélyi magyarság nem akar elszakadni Romániától, és nincs szándékában semmiképpen újra előlrol kezdeni a szerződés kötését. Csúpan azért küzd, hogy népi jellemének egyéni voltát elismertesse s mint ilyen úgy jelenik meg az egész világ előtt, mint egy nagy szent elvnek, a kisebbségi jogok elvének előharcosa.

Küzdelmében az erdélyi magyarság magával szemben találja a túlzó nacionalisták hatalmaskodásait, s mindenféle pártszempontok elfogultságait. A probléma, amelyet meg kell oldania, az akadályok, amelyek elébe tornyosodnak, a küzdelem, amelyet viv, röviden kifejezve ugyanaz a küzdelem, amely manapság az egész világon ezer arcualtában és ezer változatban mindenhol feltalálható. Mindenütt küzdelem akár anyagilag, akár szellemileg a szorongatott kisebbségek. Európa közepén a kis erdélyi magyarság olyan eszmének védője, amelyhez meleg rokonszenvvel kapcsolódik az egész világon sok szellem, sok szív és sok lélek.

(—) Biztosítják az anyanyelv jogait. Bukaresti jelentés szerint Anghelescu közoktatásiügyi miniszter a legutóbb tartott minisztertanács után újságírók előtt a következő kijelentést tette:

— A magánoktatásról készült törvényjavaslatot úgy módosítjuk, hogy az az elemi oktatásnál minden tekintetben biztosítsa az anyanyelv jogát. Gondoskodni fogunk arról is, hogy az iskolákról minden politikai propaganda kizárassék.

A nyilatkozat után Erdély magyarsága várakozással tekint az ígért teljesítésére.

(—) Közös fronton a csehszlovákiai kisebbségek. Budapestről telefonálják: A „Magyarság” munkatársa beszélgetést folytatott Szentiványi Józseffel, a felvidéki magyar nemzeti párt vezérével. Pártunkat — mor dotta Szentiványi — határozottan magyar nemzeti irányba tereltük. Benne összpontosul a magyarság politikája és legfőbb gondja volt, a nemzeti öntudat ébrentartása és ápolása. A vallás-erkölcsi nevelés alapján állunk, az egyház és az állam elválasztása ellen foglalunk állást. Nekünk nincs más feladatunk, mint az itteni magyarság gazdasági és kulturérdekeit védeni. Nekünk a nemzet erejét növelni kell egyrészt az organizáció kiépítésével, másrészt okos politikával megerősíteni arcvonalunkat. Természetes, hogy vagy a velünk közös programot valló tótokkal, vagy a németekkel kell a megerősítésnek megtörténnie. A tót mentalitás ma még erre nem alkalmas, ezért vettem fel a tárgyalásokat a németekkel. Célunk más nemzetiségekkel együtt kezünkbe venni a hatalmat és így biztosítani a nemzet élelehetőségeit.

Hirdessen a Délhácskában

A NOVISZÁDI SRNAO KÉI SZERVEZETÉNEK HARCA

Nem engedjük meg a vasárnapi gyűlést, a Grsics elnöklele alatti Srnaonak, mondta dr. Cseremov Gyorgye

Több ízben megemlékeztünk már arról, hogy a Srnaonak Novisadon két szervezete van, amelyek éles ellentétben állanak egymással. Az egyik szervezet, amelynek élén dr. Cseremov Gyorgye, városi tisztis orvos áll, az öreg radikálisokra, illetve az Ifju radikálisok ellenfeleire támaszkodik. Ez a szervezet tíz nappal ezelőtt közgyűlést tartott, amelyen új vezetőséget választott. Ebben az új vezetőségben képviselve vannak mindazok a csoportok, amelyek a noviszádi radikális párt mai vezetője és Popovicki Pavle képviselő ellen vannak.

Az új tisztikar megválasztására most a másik Srnao szervezet elnökségével válaszol. Ez a szervezet, amelynek Grsics Gruja, a Lloyd titkára az elnöke, december 6-ra, vasárnapra gyűlést hívott egybe, amelyen tiltakozni akarnak a Cseremov vezetése alatt álló szervezet működése ellen.

Dr. Cseremov Gyorgye a tíz nappal ez-

előtt megtartott tisztújító közgyűlésről és ennek lefolyásáról értesítette a Srnao beográdi főválasztmányát, amely tegnap leiratot intézett a Cseremov vezetése alatt álló szervezethez és ebben kijelentette, hogy őket ismeri el a legális szervezetnek.

Cseremovék ezek után minden valószínűség szerint meg fogják zavarni a Grsics vezetése alatt álló Srnao vasárnapi gyűlését. A legális Srnao különben be fogja mutatni a főkapitányának a Srnao főválasztmányának leiratát, amelynek alapján kérni fogja a vasárnapi ülés betiltását.

Cseremov dr. tegnap kijelentette munkatársunknak, semmiesetre sem tűrik, hogy az ellenszervezet vasárnap gyűlést tartson, ha a rendőrség nem fogja azt betiltani. Ebben az esetben természetesen semmiért sem vállalnak felelősséget.

A Zmaj Jovanovics centennárium

A novisadi születésű nagy szerb költő századik születés napjának megünneplése

Zmaj Jovan Jovanovics a nagy szerb költő születésének századik évfordulója alkalmával a szerb haladó nők egyesülete és Novisad város tanácsa nagy emlékünneplést rendez a következő programmal:

Vasárnap, december 6-án

1. Kamen'cán, Zmaj sírjánál délétől 11 órakor Popovicki Draga mond beszédet.
2. Futakon, Szmylika sírjánál 11 órakor dr. Nikolics Richárd író mond beszédet.

Hétfőn, december 7-én Zmaj Jovanovics születése napján hangverseny a Szloboda szálló nagytermében este 8 órakor

1. A nagy noviszádi. Emlékbeszéd, tartja Klicin Predrag városi kulturatanácsnok.
2. Zmaj: A guszlicás halál, szavalja Csolics, a Nemzeti Színház tagja.
3. Zmaj-Milojevics: A vihar, éneklí a leánygimnázium énekkara.

4. Zmaj: Amikor sírodon voltam, éneklí Hrekipova operaénekesnő.

5. Zmaj: A cigány dicséri a lovát, szavalja Pavlovics Misa, a „Fruska Gora” tambura kar kíséretével.

6. Csika-Jova: másodsor a szerb Athenban. Jelenet 1918 ból. Előadják az elemi iskolák növendékei Szpanics és Dusanovics Anka felléptével.

7. Zmaj-Mokranjac: Lem Edin, éneklí Baranov operaénekes.

8. Zmaj: Csendes éj, éneklí a futaki háziiskola növendékei.

9. Zmaj: Kuplák, éneklí és játsza a „Fruska Gora” tambura kar.

10. Zmaj: Az őshetes nagymama, előadja Mateicsné, a Nemzeti Színház tagja.

Jegyek 30 dinártól 3 dinárig, 3., 4., 5.-én délután 2—5, 6.-án 10—12-ig a Maticában, az előadás napján pedig délután fél hét órától a Szloboda pénztáránál.

Két közgyűlés lesz decemberben

A második közgyűlésen tárgyalják a költségvetést

Közel három hónapja van már annak, hogy Novisad város kibővített tanácsa legutóbbi rendkívüli közgyűlést megtartotta. Azóta már annyi anyag halmozódott fel, hogy szükségessé vált a kibővített tanács tagjainak közgyűlésre való összehívása. Miután azonban a költségvetést is még ebben az évben kell letárgyalni, hogy 1926 január elseje után már ennek alapján intézhessék a város pénzügyeit, annyi a letárgyalandó anyag, hogy egy közgyűlésen ezt le sem tárgyalhatták volna, a polgármester döntése szerint két közgyűlés lesz december havában. Mégpedig mindkettő rendes közgyűlés lesz, mi-

vel az őszi, rendes közgyűlést még nem tartották meg, a költségvetést pedig szintén rendes közgyűlésen kell letárgyalni.

Az első közgyűlést a jövő héten tartják meg, és azon közel 50 pont szerepel majd a napirenden. A második közgyűlést valószínűleg karácsony hetében tartják meg és ezen fogják letárgyalni a költségvetést.

A város 1926 évi költségvetését a bizottságok rövidesen letárgyalják, úgy hogy azt még e héten közzé kell tenni és akkor 15 nap múlva a közgyűlés elé kerülhet.

Gyenge a karácsonyi könyvpiac

A novisadi könyvkereskedések tömve vannak ifjúsági könyvekkel, de vásárló alig akad — Egy gyermekjátékszer, amelyet megöit a vám

Néhány évvel ezelőtt ilyenkor már a helybeli, s főképpen vidéki vásárlók egész tömege szorongott a novisadi könyvkereskedésekben, hogy ott egy-egy könyvvel obligát karácsonyi bevásárlásának eleget tegyen. Ma azonban alig látni vevőt a könyvkereskedések tájékán. Az általános gazdasági lezüllettség megszüntette a könyvek konjunkturáját is. A novisadi könyvkereskedések az idei Karácsonyra tömött raktárakkal várják a vevőket, a forgalom azonban olyan gyér, amilyenre alig emlékeznek.

Az ifjúsági regények

között ma is May Károly és Jules Verne munkái vezetnek. Negyven, hatvan dinár egy disz-

kötésű mű ára, de van ennél olcsóbb ifjúsági mű is. Az árak husz dinárnál kezdődnek. A hat, nyolcéves fiúk legkedvesebb könyve, az évek óta népszerű „Maczkó” utikalandjai mindössze hatvan dinárba kerülnek.

A magyar irodalom klasszikusainak

is csak igen ritkán akad vásárlójuk, pedig minden kötet új kiadásban, díszkötésben jelent meg a karácsonyi könyvpiacra. Petőfi díszkötéses, összegyűjtött művei 120 dinárba kerülnek. Egy négykötetes Tompa 200 dinár. Hasonló árai vannak a német, olasz, angol és orosz klasszikusoknak is.

Az imakönyvek

árai 50—70 dinárnál kezdődnek bőrkötésben. A legdrágább p. Bangha diszkiadású imakönyve, amely 160 dinárba kerül. Játék-abc-eket már hat dinárért is lehet vásárolni. Hasonlóan olcsók a festékesdobozok is, melyeknek ára husz dinárnál kezdődik. Vásárló azonban alig akad.

„Richter építőköcskái”

egyszersmindenkorra eltűntek a könyvkereskedések kirakataiból. Érdeklődésükre egyszerű választ kapunk:

— Megölte a vámm...

A gyermekszobák egyik legnépszerűbb és nagyon régi játékszeré még tavaly — a legkisebb kiadásban — háromszáz dinárba került. A száz-százalékos vámm az idén ugyiszólván lehetlenné tette behozatalát. Ezzel az egy színnel is szegényebbek idén a játékszobák...

A megadóztatott vízvezeték

Séta a noviszádi vízvezeték-mizéria körül. — A Jevrejska ucca lakói a Njegoseva uccába járnak vizért.

Noviszád, a dunaparti „metropolis” legálább a felerészben még ma is az u. n. „lajtókocsik” rendszerével helyettesíti azt a vízvezeték, amelynek évtizedek óta vajdó tervét mindmáig nem lehetett megvalósítani. A népszerű és közismert hordók egyszerű kutivizet, máskor csak dunavizet mérnek ki, aszerint, ki nek milyen a gusztusa. Ilyen patriarchális állapotok azonban csak jórészt a perifériákon vannak. A belváros egynéhány kutját rendszerint közösen használják az egymással szomszédos házak lakói. Ezt a kényserű rendszert honosították meg a Jevrejska ucca lakói is, akik már évek óta a Hellaisz-féle ház vízvezetékéből hordták a vizet. A kut karbantartására az összes érdekelt havi husz dinárt fizettek le mindaddig, amíg illetékes helyen megállapítást nem nyert, hogy ez a havi husz dinár „jövédelmét képez” tehát megadóztatandó. Nem tudjuk, hogy ez a követelt adóösszeg mekkora volt, kicsi azonban aligha lehetett, mert a közvetlenül érintett háziur sietett ettől a „jövédelmétől” szabadulni, s szomszédait szigorúan eltiltotta a kut használatától. A Jevrejska ucca lakói azóta a Njegoseva-uccai munkáspénztár előtti kútból hordják a vizet. Ez a kut ugyan meglehetősen messze van, de Noviszádról lévén szó, a távolságot az érdekelt nem tarthatják nagynak. Elvégre nagyváros vagyunk, s az a fél kilométer, amelyet meg kell tenni egy kanna vizért, „nagyvárosi” viszonylatban nem is olyan sok. Annyi azonban bizonyos, hogy a Jevrejska uccai cselédlányok, illetve háztartási alkalmazottak ma jobban vágnak a vízvezeték után, mint valaha...

Száraz törvény Mexikóban

Páris, dec. 2. Mint a lapok Mexikóból jelentik, Calles elnök legközelebbi törvényt terjeszt elő, amelynek értelmében a bor és szeszitalok árusítását korlátozzák. Calles hír szerint teljes szesztilalom bevezetésére készül.

A francia szocialisták kiáltványa

Páris, dec. 2. A szocialista párt kiáltványával fordul az országhoz. A párt késznek nyilatkozik arra, hogy tovább is együttműködjen a demokratákkal, akiket eddig is támogatott, ami azonban a kormányban való részvételt illeti, nem vetheti magát kicsinyes parlamenti sablonok alá.

Az angliai kommunisták üldözése

London, dec. 2. Az alsóházban 351 szavazattal 127 szavazat ellenében elvetették Mac Donald javaslatát, amelyben helyteleníti a kommunisták bírói üldözése tárgyában hozott kormányrendeletet. A liberálisok közül néhányan tartózkodtak a szavazástól.

Risérrelje meg szerencsését és vásároljon sorsjegyet Novisad legnagyobb elárúsítójánál. **Minden második sorsjegy nyer** és így a nyerési esélyek az eddiginél is nagyobbak **Lustig Lajos, vállfőzlet Novisad, Kralja Aleksandra 13.**

Briand az Európai Egyesült Államokról

Január végén Kölnben bevonják a brit lobogót

London, dec. 2. A Daily News Briand és Wanderwede nyilatkozatait közli. A francia miniszterelnök kijelenti, hogy a locarnói szerződések kiindulópontot jelentenek Európa új békés korszaka számára, nemcsak politikai, hanem gazdasági vonatkozásokban is. Briand azt reméli, hogy még meg fogja élni az Európai Egyesült Államok megvalósulását, és ez a nagy nap kárpotolni fogja őt azokért a fáradozásaiért, hogy ehhez a nagy épülethez egy követ ő is hordott. A belga miniszterelnök kijelenti, hogy a locarnói szerződés kiindulópontja az erkölcsi leszerelésnek és szükséges előfeltétele mindazoknak az általános leszereléseknek, amelyek egyedül vannak hivatva arra, hogy Európa minden népének meghozzák a biztonságot.

A Daily News szerint a Buckingham palotában végbement fogadás után a külügymi-

niszternek tegnap Chamberlain és a delegációk tagjainak részvételével megtartott fontos ülése, amelyen a rajnai kérdést részletesen tárgyalták, arra az eredményre fog vezetni, hogy a kölni zóna kiűritését meggyorsítják. A kiűrités 1926 január hó 31-én befejeződik és ezen a napon bevonják Kölnben a brit lobogót. További fontos eredmény az, hogy a megszálló belga hadsereget haladéktalanul igen tekintélyesen csökkentik. Ugyhiszik, hogy ezt a hadsereget jelenlegi létszámának kétharmad részére, vagy talán még ennél is kisebb létszámra csökkentik. A német léghajózás korlátozásának kérdését is érintették, amely arra az eredményre vezetett, hogy jövő pénteken Párisban a kérdés egész komplexumának megvitatására szakértői értekezlet ül össze.

A cseh sajtó a szlovenszkói választásról

Idegesség az autonómisták előnyomulása miatt

Prága, dec. 2. A cseh sajtót változatlan izgalomban tartja a tót néppárt váratlan győzelme a felvidéken, amelyet általában úgy fogunk fel, mint a Prágaeellenes autonóm párt győzelmét. A cseh munkapárt lapja ezen az uton, már egészen a vezekelésig eljutott és most a cseh centralizáló politikai rendszerről, amelynek hét év alatt sikerült a tótokat a cseh testvérek halálos zellenségeivé tenni, a következőket mondja: A cseh tanárok, tanítók és hivatalnokok, akik az osztrák rezsim alatt fejthajogató bányák voltak, megdöntöttek a tótok ellen uszították az összeomlás után a tót népet, és így sorsuk a felvidéken a megérdemelt elszigeteltség lett. A megszálló cseh katonák különböző tulkapásaikkal egyenesen lehetetlen dolgokat vittek végbe. Mindez a cseh egységes állameszme ne-

vében történt. Természetes mindezek után, hogy a tót nép a csehektől elfordult és azokhoz menekült, akik az ő szemében a Prágától való függetlenítést képviselik, Hlinkákéhoz.

A felvidéki lapok magyarázatot keresnek arra, hogy a Csallóközben és a magyar határ mentén, tehát elsősorban a földművelő vidékeken miért szavazott a tulnyomóan magyar lakosság a kommunistákra. Ennek oka a munkanélküliség, illetőleg ennek okozója a cseh földreform. A magyar határmenti nagy birtokokból, például az esztergomi érsek földjeiből ugyiszólván csakis cseh legiónárlusok kaptak parcellákat, amelyek olyan kicsinyek voltak, hogy új tulajdonosaik maguk is megmunkálhatták. Ezzel azután a magyar béresek és földmunkások elvesztették kenyerüket és könnyű prédáivá lettek a kommunista agitálásnak.

A zagrebi üzlet helyett a noviszádi fogház

Egy évi börtönre ítélte egy szélhámost a törvényszék

Ravasz szélhámos felett itélkezett tegnap a noviszádi törvényszék Gomirac büntető tanácsa.

Komlós Jenő 28 éves szubotocai születésű foglalkozás nélküli egyénült a vádlottak padján. Komlós Jenő a vádirat szerint nem bir állandó tartózkodási hellyel, hanem egyik helyről utazik a másikra és kisebb-nagyobb csalásokat követett el. Amikor Noviszádra érkezett, első útja az Amerika étterembe vezetett, ahol sokat költött és nagy borralalókat adott a pincérnek. Ez év áprilisában Vécsei Sándor pincérnek azt mondta, hogy gazdag titeli kereskedő és 200.000 dinár értékű árúja érkezett a noviszádi pályaudvarra, nem tudja azonban kiváltani, mert társa elvitte az egész pénzt, így pénz nélkül maradt és azért száz dinárt kért kölcsön a pincértől. Megígérte hogy három ruhára való szövetet, arany órát és láncot és 5000 dinár készpénzt fog neki adni. A pincér erre át is adta neki a száz dinárt. Másnap meg négy száz dinárt kért a pincértől, mit ez oda is adott neki. Harmadnap azzal állított be, hogy árúját tévesen Zagrebbe irányították és ezért Zagrebbe kell utaznia, nincs azonban pénze és 300 dinárt kért Vécseitől, aki ismét adott neki pénzt. Néhány nap mulva jelentkezett Vécseinél, hogy Zagrebben nagyszerű üz-

letet talált, és Vécseit társul akarja venni maga mellé, természetesen azonnal 900 dinár előleget kért Vécseitől. A pénzt nem vette át azonnal, hanem azt mondta Vécseinek, hogy majd ott-hon megírja a szerződést és a parkban átadja neki, a pénzt is ott fogja átvenni.

Az „Amerika” étterem tulajdonosának fel-tűnt, hogy Komlós Jenő annyit tárgyal Vécseivel, azért az utóbbit megkérdezte miről tárgyalnak. A pincér elmondta Komlossal való tárgyalásainak történetét, mire Pesics az Amerika tulajdonosa azonnal figyelmeztette Vécseit, hogy egy szélhámos hálójába került.

Pesics értesítette a rendőrséget Komlós csalásairól és délután Vécsei Sándor már egy detektív kíséretében ment a parkba, ahol le-tartóztatták.

Más kisebb csalásokat is elkövetett, így a Kraljica Marija szállóból öt napi otlakás után bucsu nélkül eltűnt.

A tegnapi tárgyaláson Komlós Jenő be-ismerte a terhére rótt összes bűncselekményeket, mire a bíróság egy évi börtönre és 1000 dinár pénzbírságra ítélte. Az ítélet, miután úgy az ügyész, mint az elítélt megnyugodtak benne, jogerős.

Afganisztánban halálraitélnek egy német tudóst

Berlin, dec. 2. Statil-Dauer német tudományos kutatót, aki most Afganisztánt utazza be, mintegy két héttel ezelőtt Kagul környékén afgánok megtámadták és rálőttek. A tudós önvédelemből visszalőtt és az egyik afgánt revolverlővéssel megsebesítette. A német ügyvivő azonnal lépéseket tett az ügyben és kijelentette, hogy amennyiben a megsebesült afgán feljelen-

tést tenne ő a tudós nevében hasonlóképp feljelentést tesz ellene. Időközben a megsebesült afgán meghalt és az afgán bíró tudatta a német ügyvivővel, hogy Statil-Dauer halálra ítéltése elkerülhetetlen. A tudós, aki egyébként a lipcsei földrajzi intézet megbízásából utazik, megkísérelte Indián át a menekülést, azonban fogságbaejtették és őrizetbe helyezték.

HIREK

Egy kripta előtt

Zöld iszalaggal benőtt sírhalom.
Kripta. Előtte márvány, kökereszt.
Meggállit, s nem ereszt.

Ki nyugszik itt, mi a felirata?
Senki. Egy hullá. Teste, veleje
Férgek eledele.

Vagy az se már. Por, egy marok hamu.
Korhadó csontok, üres koponya,
Törött nyakcs igolya.

Hideg kigyó csuszik a szivemen
Hova lett, a kövér, húsos feje,
Vastag, holt termete?

Izma, agya, alakja hova lett?
Furcsa kereket oldott odalent.
Elment. De hova ment?

Hogy oldott kereket a föla alatt,
S hova szökött, ha itt, lent nem maradt
A kriptakó alatt?

A kigyó szorongatja torkomat.
Megfojt! Segítségért kiáltanék,
De mosolyog az ég.

S lassan, simán a menny szivembe száll,
Szemrehányóan néz rám a kereszt
S a kigyó elereszt.

Temerin, 1925. november 30.

Kováts Antal

1925. December 3. Csütörtök

Római katolikus: Xaver Ferenc. Pro-
testáns: Ferenc. Gör.-keleti: Gergely. A nap
kel reggel 7 óra 28 perckor, nyugszik 4
óra 11 perckor. A hold kel 7 óra 3 perckor,
nyugszik 9 óra 49 perckor. Nemzeti Szin-
ház: Madame Pompadour (Kralj Matild és
Horák vendégszereplése). Apolló mozi: A
mai leányok.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteo-
rologiai állomás jelentése). Országunkban
kevés volt a hó. A hőmérséklet a Crkve-
nica—Sibenik vonaltól keletre emelkedett,
nyugatra esett.

Időjárás: Országunkban továbbra is
csöndes, jó, nagyrészt derült idő lesz. A
szelkek nyugaton is enyhülnek, a felhőzet
széteszik úgy, hogy tulnyomó lesz a de-
rült idő. Nappal olvad a hó éjjel pedig
fagy lesz ott is, ahol eddig nem volt. A
tengermelléken szép, csendes idő lesz.

Az egyesülés napjának megünneplése

Kedden az ország egész területén meg-
ünneplték az egyesülés napját. Beogradban a
gör. keleti püspöki templomban megtartott
istentiszteleten részt vett a király, királyné,
Pavle herceg, Olga hercegné, Arzen herceg,
Pasics Nikola miniszterelnök a kormány tag-
jaival, a tábornoki kar, külföldi diplomaták
nemzetgyűlés tagjai és nagy közönség. A ka-
tholikus templomban a király megbízottaként
Rádics Szepean közoktatásügyi miniszter jelent
meg. Rádics Pavle miniszter, Paszarics állam-
titkár és több minisztériumi főtisztviselő kísé-
retében. Az istentiszteleten résztvett Pelegrinetti
pápai nuncius is. A felszabadulási ünnepek
során szentelték fel Beogradban a Narodna
Odbrana zászlóját is. A király képviselőjében
Prca admirális jelent meg a zászlószente-
lésen.

Novisadon is hálaadó istentiszteleteket
tartottak az összes templomokban. A dobro-
volycok helyi szervezete délelőtt 11 órakor
szlávát tartott a Három korona vendéglőben

Este zenéstakaródó fejezte be az ünnepeket.
Hasonló keretek között ünneplték meg
az egyesülés ünnepét az ország összes vá-
rosaiban.

— **A vojvodinai orvosok egyesülete**
december 4-én délután 5 órakor az állami kór-
házban rendes havi ülését tartja a következő
napirenddel: 1. Dr. Popovics Jován előadása a
szociális-orvostudományi munkáról Angliában.
2. Betegkek bemutatása. 3. Esetleges indítványok.

— **Tisztibái a király születése nap-
ján.** A novisadi és petrovaradini helyőrség
tisztikara december 17-én Ófelsége születés-
napján bált rendez a Szloboda szálló nagy-
termében.

— **A szerb nőegylet teadélutánja.**
A novisadi szerb jótékony nőegylet december
6-án vasárnap délután táncos és tombolával
egybekötött teadélután rendez a Szloboda
szálló nagytermében. Belépődíj téával és szend-
viccsel együtt 30 dinár, jegyek elővételben a
Slávija könyvkereskedésben kaphatók.

— **Műsoros táncestély.** A novisadi bank-
biztosítási-, kereskedelmi- és iparvállalati tiszt-
viselők egyesülete december hó 5-én, szom-
baton este a „Szloboda” szálló dísztermében
„Elite Műsoros Táncestély”-t rendez. Belépődíj
személyenként 50, 30 és 20 dinár. Meghívó,
felmutatása kötelező. A táncestély kezdete 9
órákor.

— **Albrecht főherceg külföldre utazott.**
Budapestről jelentik: Albrecht főherceg tegnap
este a prágai gyorsvonattal külföldre utazott.
A főherceg udvarmestere Piret-Bihain Gyula
báró este hét órákor a főkapitányságra sietett,
ahol Hetényi főkapitány helyettes és Schweit-
nitzer József rendőrkapitány nyomban két de-
tektívcsoportot mozgósított és rendelt ki a ke-
leti pályaudvarra. Albrecht főherceg környezete
ugyanis merénylettől tartott és ezért kérte a
detektívek kiküldetését.

— **Felhívás a vojvodinai nyugdíja-
sokhoz.** Felkérjük az összes nyugdíjasokat,
hogy a hátralevő tagsági díjakat f. é. december
6-án a Maros-féle vendéglőben fizessék le, mert
ellenkező esetben a tagok sorából töröltenek.
Azonkívül felkérjük az összes nyugdíjasokat,
hogy fontos megbeszélés végett ugyanott délu-
tán 5 órákor megjelenni sziveskedjenek.

Az elnökség

— **Leirer Lőrinc rágalmazási pereit.**
Budapestről jelentik: Leirer Lőrinc tudvalevően
több fővárosi lap ellen rágalmazás címén saj-
tópert indított. Pert indított rajta kívül a
családja is, amelyet a tragikus eset alkalmá-
ból szintén meghurcoltak. A család által in-
dított egyik pert ma tárgyalta a büntetőtörvény-
szék Schadt tanácsa. A tárgyalást december
5-re halasztották.

— **A kath. olvasó- és gazdakör** kitűnő
működésű december 6-án saját helyiségében
leadják Csibe Károly „Katica” 3 felvonásos
népszínművét.

(x) **Minden 2-ik sorsjegy nyer!!!** az
állami osztálysorsjegyek 11-ik játékában. A
10-ik játékban vevőink számos kisebb nagyobb
összeget nyertek. A sorsjegyek az 1-ső osz-
tályra már kaphatók és kérjük t. vevőinket
tekintettel, a kedvező nyerési lehetőségekkel
járó érdeklődésre minél előbb vegyék meg
sorsjegyüket. Vojv. Trg. Ag., Kralja Petra 29.
Telefon: 582 2372-1-0

— **Emelkedik a bécsi munkanélküliek
száma.** Bécsből jelentik: A munkanélküliek
száma Bécsben november második felében
5400-al 74621-re emelkedett.

— **Az idei tél első halottja.** Maliidjosi
tudósítónk jelentése szerint Kancsár Mihály 32
éves községbeli gazdát hétfőn hajnalban meg-
fagyottan találták az országuton Kancsár előző
éjszaka ittasan igyekezett hazafelé utközben
azonban elesett, elnyomta az álm és meg-
fagyott. Kedden temették nagy részvét mellett.

— **Budapestnél zajlik a Duna.** Buda-
pestről jelentik: A Dunán ma megszűnt a szem-
élyhajózás. Három hidrolóplánt a legutolsó pil-
lanatban vontattak menedékbe a jégzajlás elől.

(x) **Ia tűzifa, koks, porosz szén leg-
jobb, legolcsóbb Vinkovits fatelepen, Ör-
mény-ut. Telefon 257. 2393 1 30**

A nap humora.

— Anya! Mikor hozott engem a gölya?

— Julius 28-án.

— Ne mondd! Pontosán a születésnapo-
mon?

*

— Hát maga hogyan jön ki a fizetésé-
ből, drága uram?

— Sehogy, kérem! Mert ha a fizetésem-
ből ki akarok jönni, nem jövök ki a feleségem-
mel, és ha a feleségemmel akarok kijönni, nem
jövök ki a fizetésemből...

*

— Monája, kedves bátyám, miért nem
nősül meg? Nem unja az agglégény-életet?
Különben is, ha jól tudom, van egy nő, akitől
nem idegenkedik?

— Igaz, igaz, de ha azt a női feleségül
veszem, hol töltöm azután az estéimet?

*

Ez a bárban történt. A hangulatos, félig
elsötétített terem parkettjén kigyózó mozdula-
tokkal táncol egy hölgy. Valaki megjegyzi:

— Ez a keleti tánc?

— Dehogyanis, — szól egy kövér ur. Nem
keleti tánc ez, csak a hölgy kelletti magát...

— **Egy anya öngyilkos lett két gyer-
mekével.** Prágából jelentik: Nem messze a
fővárostól kifogtak a Moldvából egy női holt-
testet, amelyhez két apró gyermek volt odakö-
tözve. A szerencsétlen asszony Rockenbauer
Gabriella, egy városi tanító harmincegy éves fe-
lesége. Nem volt nehéz személyazonosságát
megállapítani, mert a tanító bejelentette a rend-
őrségen, hogy feleségétől levelet kapott, amely-
ben megírta, hogy mindkét gyermekével együtt
beleölti magát a Moldvába. Férje ugyanis el
akart tőle válni, hogy mást vehessen nőül és
a boldogtalan asszony félt, hogy gyermekei
mostoha kezére jutnak.

— **Elsőrendű tűzifák,** legjobb porosz
szalon kőszén és gázkoks. házhoz szállítva,
legolcsóbban kapható Schwarz Testvérekéi
Novisad, Haltér 11. sz. 1—0 2018.

— **Addig próbálták az órát míg el-
tűnt.** Rajnics Petar kucséber kedden este a
Solun vendéglőben volt. A vendéglőben négy
ismeretlen egyén tartózkodott, akik asztalukhoz
hívták Rajnicsot és válogatni kezdtek árujában.
Különösen egy óra tetszett meg nekik, amit
mind a négyen nézegettek. Rajnics egyszerre
csak azon vette észre magát, hogy az óra el-
tűnt felszólította a társaságot, adják vissza
óráját, de ezek azt mondták, hogy náluk nin-
csen semmiféle óra. Rajnics erre rendőrt
ment, de mire visszajött mind a négyen eltűntek
és csak Karanov Uros brcska születésű egyént
fogták meg. A rendőrség most három társát
keresi.

— **El ne feledje,** hogy december 6-án
vasárnap este 8-kor kerül színre a „Katica”
3 felvonásos gyönyörű szindarab a kultéri kath.
Olvasó- és Gazdakörben, Dudarska (Epres)
u. 18. szám.

— **Tudja-e mi a törv. védett Winga
Bonbon?**

— **Cipőket loptak.** Kedden éjjel 11—12
óra között ismeretlen tettesek betörték Pucov-
szki András, Szibinyányi Janko ucca 52 számú
házban levő cipész műhelyébe és onnan két
pár női és egy pár férfi cipőt elloptak 800
dinár értékben. A rendőrség megindította a
nyomozást.

— **Vonatkisiklás öt halottal.** Máricsh-
Ostrauból jelentik: A sziléziai villamosvasut
keskenyvágányu vonalán Karwin és Deutsch-
leuten között egy motorkocsi kisiklott és fel-
borult. Öt ember közöttük a vonatvezető és a
kalauz meghalt. Két ember súlyosan, hatan
könnyebben megsebesültek. A hivatalos viz-
gálat megindult.

— **Kézrekerült tolvaj.** Tabakovics
Jován futaki földműves a múlt héten feljelentést
tett a rendőrségen, hogy a futaki kapnál
valaki lelopja kocsijáról télikabátját. A novi-
sadi rendőrség azonnal megindította a viz-
gálatot, a tolvaj kézrekerítésére, ami tegnap ered-
ményteljesen jár, amennyiben a rendőrség le-
tartóztatta Pavlovics Andrija futaki lakost. Pav-
lovics beismerte tettét.

— Hány különvonat érkezett eddig Rómába az Anno Santo-ban? Az olasz államvasutak igazgatósága összeállította a Szent-évben eddig Rómába érkezett külön vonatok kimutatását. Eszerint november közepéig Rómába befutott összesen 261 zárandok-különvonat. A vonatok eloszlása a zárandoklatok kiindulópontja szerint a következő volt: Olaszországból jött 119 különvonat, Németországból 41, Franciaországból 24, Spanyolországból 18, Angliából 8, Jugoszláviából 8, Magyarországból 6, Lengyelországból 6, Belgiumból 5, Ausztriából 4, Északamerikából 4, Csehszlovákiából 4, Svájcban 3, Portugáliából 3, Hollandiából 2, Máltából 2, Felsősziléziából, Braziliából, Ausztráliából, Dániából 1—1. Ezenkívül 18 különvonat vitte a zárandokokat a főbb olaszországi kegyhelyekre, már pedig 78 Assisziba, 71 Páduába, 18 Pompéiba, 14 Loretóba. Természetesen a különvonatok a zárandokoknak csak egy részét hozták, mert nagyon sokan jönnek a rendes vonatokkal is. A fenti számokba az sincs beleszámítva, hány külön zárandok kocsit csatoltak a rendes vonatokhoz. A póstaforgalom is igen jelentékenyen megszorodott; így csak Rómában a többlet: levelekben átlag napi 125.000, csomagokban napi 35.000-től föfelé, nyomtatványokban napi 12 métermázsa, táviratokban az év eddigi hónapjában 6 millió lírában több értékben.

(x) Erdélyi, bosniai és sloven deszkák első osztályú minőségben, Lišič ujfatelepen a kanálison túl, a most újból 10⁰⁰-tól 20⁰⁰-ig leszállított árban kapható. Telefon 306. 2266

— Locarnó ünnepe. Locarnóból jelentik: Ma este abból az alkalmából, hogy Londonban aláírták a locarnói szerződéseket, Locarnó valamennyi templomában szóltak a harangok.

— Nagy hóesés Magyarországon. Budapestről jelentik: A ma éjszakai hóesés leküzdhetetlen forgalmi akadályokat okozott. Kőbányán járhatatlanok az utak. A lapok becslése szerint másfélmillió köbméter hó borítja a fővárost. A kisebb folyókon már megindult a jégzajlás is.

— Jövő év júniusában tárgyalják Rákosiék ügyét. Budapestről jelentik: Az Új Nemzedék értesülése szerint, Rákosi Mátyásnak és özszeesküvő társainak bűnpöre 1926. júniusban kerül főtárgyalásra. Ezt megelőzőleg azonban Rákosit előbbi népbiztosi működéséért vonják felelősségre.

— Ékszerazzia Budapesten. Budapestről jelentik: Ma délután ékszerazzia volt a Japán kávéházban. A detektívek mindenkit legigazoltattak és összesen huszonhat ügynököt kísérték be hosszú sorban a Japán kávéházból a Mózár utcai rendőrkapitányságra. Másfél millió értékű ékszer és hétszázmillió korona készpénzt foglaltak le náluk a detektívek.

Piéh sparherdek, dobkályhák
nagy raktár, vaskereskedők részére legolcsóbban szállít

CSÁNYI ZOLTÁN, LAKATOS
Novisad, Željeznička ul. 38.

Tüzifa, kőszén, koks legolcsóbb, legjobb
LIGNUM BRATA POPOVIĆ cégnél, Jermenski druin.

Apolló dec. 3-án
A mai leányok!
6 fejevadás az amerikai fiatalság életéből
Főszerepben: COLLEEN MOORE

Pénteken kezdődik
LYA de PUTTY
hatalmas attrakciója:

Tartalékos csapatunk méltó ellenfele volt Beogradnak

Már kettő nullára vezetünk — A fiatalok kitűnően beváltak Beograd—Novisad 5:2 (2:2)

NAK pálya — Biró: Csajági.

Beograd: Mihajlović—Marinković, Todorics—Kollnágó, Petrović, Popović—Csulics, Jovanović, Luburics, Sztákics, Szekulics.

Novisad: Kovracsek—Kricskov, Abt—Alexics, Valent, Kacaf—Bertók, Sević, Lenci, Schubert, Schäffer.

Tipikus téli mérkőzés volt. A későn érkező decemberi első reggel már a pályán taláta a kerületi vezetőségét. A pálya akkor még inkább korcsolyaversenyre látszott jobbnak, nem futballmeccsre. A mélyebb részeken hatalmas jégtükrök, amely meglehetősen vastag volt, mert még a kerületi vezetőség testsúlyának nem csekély nyomását is kibírta. Rövidesen összeállt egy tettekre kész csoport és a délutáni potyajegy ellenében nekiláttak a pálya megjavításához. Csákánnyal, ásóval, doronggal, akadnak olyanok is, akik lakkcipőjük sarkával felkörtelék a jeget és alóla kibujt a szép zöld fű. A déli erős napsütés sokat rongált a pályán, mert sárosá tette. Viszont az enyhe időjárás kedvezett a közönségnek, amely a loccs-poccsban sem vált hűtlenné kedves sportjához, és sűrű tömegekben lepték el a pálya tribünjét. Eljöttek a hölgyek is s bár néha — valljuk be — kézzel kellett segédkezni a sikos töltésről lebillenő magassarku cipőiknek — azért mégis eljöttek.

A mérkőzés megérte a fáradságot. Novisad az első percetől kezdve az utolsóig méltó ellenfele volt Beogradnak. Szép, izgalmas küzdelemben háromgólos reális vereséget szenvedett. Két-három góllal Beograd mindenképpen jobb Novisadnál, mert állandó nemzetközi összeköttetései és kedvezőbb fejlődési lehetőségei ezt természetessé teszik. A tartalékos novisadi válogatott tehát olyan eredményt ért el, amelynél jobbat a legkomplettebb összeállítású csapatnál sem várhattunk volna. Az már más lapra tartozik, hogy a teljes csapatot ha két góllal vezet, megverte volna-e ilyen arányban Beograd. Annyi bizonyos, hogy válogatottunk mind ember vasárnap tudásának és teljesítményének maximumát adta. Ha ezt a komplett válogatott is megtette volna, akkor talán jobb lett volna az eredmény.

Beograd kezd és már lő is, de Kovracsek szép elvetéssel ment. Ez az eset vagy háromszor megismétlődik, és minden esetben Kovracsek ment szinte akrobatikus ügyességgel, pedig a lapos lövés nem az ő esete. Példája felvillanyozza a többit. Támadásba kezdenek és kistül, hogy a novisadiak úgy a technikai mint a taktikai tudás tekintetében felérnek Beograddal. Schäffer remekül elhúz, beadását Lenci hatalmas erővel lövi a kapura. A labda kiperdül a kapus kezéből, Sević csak erre várt s védtelenül lövéssel gólt lő (0:1). Nem véletlen szerencse eredménye ez a gól, mert Novisad továbbra is frontban marad. A beogradiaknak sehogysem konveniál a mély talaj, Luburics pompás rövid passza sorra elakad a sárban. Néhány kornerig felviszik, de közvetlen védelmünk mindent ment. Lenci kitűnően alkalmazkodik a pályavizonyokhoz, félmagas, de pontos passzai újra a beogradi kapu elé segítik a novisadiakat. A lövéssel nem takarékoskodnak és Schubert lövését csak a jószerecsen ment

meg a hálótól. Majd Sević szökteti Bertókot. Halfja ugylátszik nem sokat tart fölöle, pedig Bertók nem tréfál, hanem nehéz helyzetből belővi a második gólt (0:2). Alig ült el a góllel menti menyedőrgő szíva, a beogradi balösszekötő lő, a labda a vetődő Kovracsek alatt mellét érintve a hálóba gurul (1:2). Egy percre rá legnagyobb szomorúságunkra megismétlődik ez az eset, de ezuttal a gól védhetetlen volt (2:2).

A második félidő határozott novisadi fölény jegyében indul. Lenci, Schäffer, majd Schubert lőnek kapura, de vagy a kapus vagy a szerencse menti. Nem mondható el ez a novisadi kapuról. Kovracsek elől elállják a kilátást, a beogradi balösszekötő labdája mintha csak tudná ezt, suttymban bemegy a góiba. (3:2). A negyedik gól tizenegyesből ered. Abt oldalról szabályosan szereli Zsenát, de a csuszós talaj önhatalmulag faulttá erősíti az egyébként ártatlan belépést, azért pedig tizenegyes jár. Be is megy védhetetlenül (4:2). Most egy kicsit visszaesik Novisad. Beogradnak jobban kedvez a keményebb talaj, Csulics szebbnél-szebb támadást vezet, az egyikből azután Sztákics véghetetlen gólt lő (5:2). Beograd góljait a novisadi közönség ugylátszik meg nem érdemeltnek látta, mert halálos csönd követte azokat. Novisad nagynehezen újra felnyomul, de Csajági befejező füttye pontot tesz a mérkőzésre.

Novisad váratlanul jó szereplését a fiatalok határtalan lelkesedésének és harci készségének köszönhetjük. Négy ujonc játszott a csapatban, akik egytől-egyig nagyon jól beváltak. Első helyen Alexicset kell kiemelnünk. Nagyszerű rámenései, kitűnő helyezkedési érzéke, ugylátszik a válogatott standard tagjává emelik. Utána Schubert következik. Nagyszerű érzéssel alkalmazkodik az új szabályok folytán kialakult W betűs tagozódáshoz. Gyakran visszahúzódt a halvesorba, így szabaddá játszotta Schäffert, hogy azután szépen szöktesse. Még lőni kell megtanulnia. Abtra felelősségteljes, kemény munka várt és ő azt ugyszólván hibátlanul látta el. Rugása, szerelése biztos, legfeljebb helyezkedési készségét és rutinját kell fejleszteni, de ez nagyon kevés novisadi beknél van meg. Valentre olyan sulyos fizikai munka háruit, amelyet Peikert kivételével egyetlen fedezet sem tudott volna nálánál jobban megoldani. Játékterepén ugyszólván feneketlen volt a sár, nem, csoda, hogy néha nagy ür tángott a csatársor és a halvesor között, mert amíg a halvesor hátulról a középtengeren átkelt, hogy a csatársort utolérje, addig elől már rég eldőlt a támadás sorsa.

Az öregek is kitétek magukért. Kovracseknek rég láttuk ily jól védeni. Talán a második gólt védhette volna, de csak száraz talajon, mert ebben a csuszós világban nincs biztosra vett védés. Kricskov soha sem volt rossz, de most igazán jó volt. Ő még ebben a nagy sárban is megengedhette magának azt a luxust, hogy néha még a halvesor elé is odamerészkedjék, de már a másik percben Kovracseknek segített hátul. Ha a futballban lehetséges

A CÁR NEVÉBEN!

volna, Kacaf egyesületét rendeletileg kellene eltüntetni attól, hogy ezt a halnak született kitűnő játékost más poszton szerepeltesse. Sohsem lesz belőle olyan jó csatár, mint amilyen jó half, de a sok össze-vissza próbálkozás máris sokat elvett határozottságából és frissességéből.

A csatársorban Lenci volt a nap hőse. A huszonkét játékos közül ő volt az, aki a legjobban alkalmazkodott a talajhoz. Félmagas labdái nagyon hasznosak voltak, harminc méteres lövéseivel sok dolgot adott a kissé bizonytalan beogradi kapusoknak. Legtöbbbet Schaffert foglalkoztatta, aki a szőke Kollnágót úgy kifulladásztotta, hogy a végén már alig dőcögött utána. Egy-két beadását azonban bal-szerencse kísérte, lecsusztak lábáról, pedig el kellett volna egy-két ugynevezett Schaffer gól. Bertók Bandit keveset foglalkoztatták, pedig ma jó napja volt és nagy játékkedve, mert néha még a baloldalra is átmert, csak hogy labdához jusson. Mérgében ragott egy remek szép gólt s ezért üdviválgást kapott, hogy meg lehet vele elégedve. Sevicsen meglátzott, hogy az utóbbi időben a center posztján szerepelt, sokat kalandozott a centerben, de ez jó volt, mert sokszor két ember kellett ahhoz, hogy a nagy sárból kihalásszák a labdát.

A beogradiak kitűnő együttesének sehogysen konvenált a mély talaj. A belső trió Lubiccsal az élén a finom rövid passzjátékot forszírozta. Novisad nagy szerencsére. Később már észbekaptak és veszedelmesen sokat játszottak a szélre, de ez már nem sokat ártott. Impozáns munkát végzett a két hátvéd, míg a halvesor, amelyben egy-két tartalék is szerepelt, nem volt teljesen kifogástalan.

Csajági nagy hozzáértéssel látta el feladatát. Érdekes a felfogása az ugynevezett véletlen handszek megítélésében, mert ha a labda nagy csattanással nyitott tenyérre pattant is, akkor sem füttyülte le, ha nem látott szándékoskosságot fennforogni. Ez az ítélkezése a szabályok helyes értelmezését igazolja.

A mérkőzés egyébként tizenegyezer dinár bevétellel zárult, amelyből a kerület teljesen üres kasszájába is jutott valami.

Beograd

BSK—Gradjanski 1:0 (1:0)

Subotica

DFC—SAND 10:1 (4:0)

Megvendégelik a vasárnapi válogatott csapat játékosait. A kerület vezetősége a Beograd ellen nagy önfeláldozással és lelkesedéssel játszó válogatott játékosokat a közeli napokban barátságos vacsorautáni borozgatásra vendégül látja.

( ) Sajtóperben az ügyész a sértett megbízatása szerint jár el. A novisádi törvényték tegnap tárgyalt először az új sajtótörvény alapján. Balubdzsics Mirkó leánygimnáziumi igazgató sértőnek találta magára nézve a Délbácska egy cikkét és ezért sajtóper indított Tomán Sándor felelős szerkesztő ellen. A tegnapi tárgyaláson a sértett visszavonta a feljelentést, mire az ügyész is elállt a vád képviseléstől, mert az ügyész csak a sértett megbízatása szerint járhat el.

(—) Királysértők. A vizsgálóbíró királysértés miatt vád alá helyezte Tomasics Lajos 23 éves szentmártoni tanítót, Székely Lajos 42 éves malomüzemvezetőt és Bogdanov Szvetozár 40 éves obilicsevói magántisztviselőt. A vád alá helyezettek a vádtanácsához felelősek, de az jóváhagyta a vizsgálóbíró határozatát.

(—) Vigyázz, ha pálinkát akarsz főzni. Bujandovics Tosa, mosorini földmives tengeriből pálinkát főzött, de ezt nem jelentette be a finácoknak, amiért 1080 dinár pénzbüntetésre, illetve 32 napi elzárásra ítélték. Miután a pénzbüntetést nem fizette ki, tegnap beszállították az ügyességre büntetésének kitöltése végett.

A dinár árfolyamai

Bécs . . . . . 1257.50 Prága 60.48
Budapest . . . . . 1266.— Berlin . . . . . —.—

Dec. 2	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.215	—.—	—.—	177.25
Zürich	—.—	1089.—	1089.—	1927.—
Newyork	519.—	56.40	56.47	—.—
London	25.14	273.75	273.90	484.50
Páris	20.05	216.50	218.—	385.—
Milano	20.90	228.50	228.—	402.50
Prága	15.40	167.50	167.50	296.25
Berlin	—.—	1345.—	1344.50	2380.—
Budapest	72.80	793.—	792.—	14.—
Brüsszel	23.55	—.—	—.—	452.50
Bécs	—.—	796.50	796.25	14.1/8
Bukarest	2.37	25.50	—.—	45.75
Amsterdam	—.—	—.—	—.—	—.—
Szófija	—.—	—.—	—.—	—.—
Krisztiania	—.—	—.—	—.—	—.—
Szaloniki	—.—	—.—	—.—	—.—
Stockholm	—.—	—.—	—.—	—.—

Beogradi tözsde

1925 december 2, 5 óra

Bécs . . . . . 796.50 Prága 167.50
Páris . . . . . 216.50 Zürich . . . . . 1089.—
Milano . . . . . 228.25 London 273.75
Newyork . . . . . 56.40 Budapest . . . . . —.—

Irányzat: csendes

Zagrebi tözsde

1925 december 2, 5 óra

Bécs . . . . . 796.25 Prága 167.50
Páris . . . . . 218.— Zürich . . . . . 1089.—
Milano . . . . . 228.— London 273.90
Newyork . . . . . 56.47 Budapest . . . . . —.—

Irányzat: szilárd

Chicago terménytözsde

1925 december 2, 10 óra

Buza December . . . . . 174.50 December 74.25
május 1926 . . . . . 167.50 május 1926 . . . . . 79.7/8
Julius . . . . . 149.7/8 Julius 81.75

Irányzat: buza, tengeri szilárd (AVALA)

Novisadi terménytözsde

1925 december 2. (Hivatalos jegyzések)

Buza

bácskai Usancen, duplikát kassza kinálat 265.—, kötés 260—270, 1500 mm
bácskai 77-78, 2 1/2, Tisza kötés 285.—, 1000 mm
bánati Usancen d. k. kötés 255.—, 300 mm
szlavóniai Usancen, d.k. kötés 265.—, 400 mm

Tengeri

bácskai III-IV, Tisza 100 százalék kassza kinálat 132.50 1000 mm
bácskai III-IV. Csatorna 100 százalék kassza kinálat 125.—, 200 mm
bácskai IV-V. Tisza 100% kassza kereslet 125.—, 6000 mm
bácskai XII-I. d. k. kötés 125.—, 450 mm
szerémi uj d. k. kötés 105.—, 300 mm
szerémi uj kval. garantált duplikát kassza kereslet 115.—, kötés 115.—, 700 mm
szerémi száritott d. k. kötés 150.—, 200 mm

Buzafiszt

bácskai nullás gg. d.k. kinálat 440.—, 200 mm
bácskai 2. sz. kenyér d.k. kötés 350.—, 300 mm
bácskai 5. sz. kenyér d.k. kötés 312.50, 300 mm
bácskai 7. sz. kenyér d.k. kötés 185.—, 100 mm

Buzakorpa

bácskai gab. jutazsák. kötés dk 110.—, 200 mm
irányzat: szilárd

Hirdetők figyelmébe!

Vasárnapi számunk részére hirdetéseket csak szombat délig, hétköznapokon pedig délután 5 óráig veszünk fel.

A „Délbácska” kiadóhivatala.

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralékban levő előfizetőinket és viszontelárusítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

APRÓ HIRDETÉSEK

.....

BUTOROZOTT SZOBA
kiadó. Cim a kiadóban, Trg Oslobodjena 3. szám, Wagner-palota. 2397—1—0

NYOMDAI MUNKÁKAT
olcsón és izléseken készít Farkas és Dürbeck könyvnyomda Novi Sad, Željeznička ul. 30. szám. Telefon 488.

TANULÓ LEÁNY varráshoz és szabáshoz azonnal felvétetik Magyar u. 70. szám. 2397—1—0

KIFUTÓ LEÁNY felvétetik Klein Margit kézimunka üzletében, Kralja Petra 28.

HIRDETÉSEK

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomda műintézete
Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlésebben és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.

Irodistanó

gyakorlattal azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok

Kardos hirdetővállalathoz Novisad, Kr. Petra u. 19. adandók le.

Kiadók 1 és 2 szoba-konyhás

lakások a városban. Egy szoba-konyha 600 dinár. Két szoba-konyha 1200 dinár. „Jugokommercia” lakásközvetítő, Parnogmlina u. 10

Hölgyeim és Uraim!

— Fedezték-e már cipőszükségleteiket?
— Ha nem, forduljanak:

Szabolics Pál-hoz,

Novisad, Ustavka ul. 26., ahol tartós és modern cipőt minden fazonban az alanti árak mellett rendelhetnek: 1 pár férfi varrott cipő 400—450 Dinár. 1 pár női varrott cipő 320—400 Din. részletfizetésre

Keresek

3 szoba-konyhás

lakást 4000.— dinárig.
Parnogmlinska ul. 10.

Egy negyedől tűzifát kap ingyen,
ha tűzifa szükségletét a

D. D. za Eksploataciju Drva-nál
Telefon 455. Novisad, a Strand mellett

fedezi, mert minden hónap végén köz-
jegyző közbenjöttével kisorsoltatik az
elmúlt hónapnak egy napja és aki
ezen a kisorsolt napon rendelte
a fáját, a szállítójeget igazolásával

Mindenki negyedől tűzifát kap ingyen!

2375-1-0

Van szerencsem a tisztelt hölgyközönséget és a
női divatszalon tulajdonosnőket értesíteni, hogy a

műhímezéshez

a legújabb párisi és bécsi mintáim megérkeztek
Tisztelettel: **KORN JÓZSEF** női divat-
szalonja Novisadon, Trg Oslobodjenja 1. szám
2388-12x

Olcsóbb lett a hus!

A marhahúst és borjuhúst különként
két dinárral olcsóbban árúsítom,
mint bármely novisadi mészáros üzletben.

Schaner Eduard

Kr. Alexandra uccai piac
és Futaki uccai piac.
2434-1-2

Novisad, Trg Oslobodjenja br. 2.

női és férfi divatárú üzlet, Matica épület-
ben üzlethelyiségem felmondása folytán

**végeladásnál is olcsób-
ban elárúsítást**

rendezek, ahol az összes raktáron levő női
és férfi fehérneműk, harisnyák, gombok,
csipkék, szabó kellékek, női és férfi zseb-
kendők minden elfogadható árban még
beszerzési áron alul is elárúsítok. Tisztelettel

Schwartz Vilmos

női és férfi divatárú üzlet Novi Sad, Trg
Oslobodjenja br. 2.
2429-1

RENDELET

A főkapitányság mint az elsőfoku ipari
hatóság Novisadon ezennel valamennyi hen-
tesnek szigorúan megtiltja a marha és a
borjuhus eladását, mert az ellenkezik a Ke-
reskedelmi Miniszter 17.959-903. számú és
1082-1886. számú rendeleteivel.

Akik e rendelet ellen vétének, szigorúan
meg lesznek büntetve.

Novisad város rendőrfőkapitányi hivatala
1925. november 24.

Mihaldzsics s. k., főkapitány.

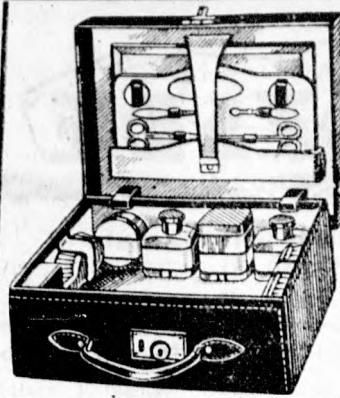
Kiadó üres szobák

250, 300, 400 és 500 dinárért a városban.
„Jugokommercia“ lakásközvetítőnél, Parnog-
mlina ulica 10. szám.

NAGYFEJEŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzőterem és gombáthuzás.
Legújabb függöny, stor s fehérnemű minták

Legszebb Karácsonyi és Ujévi ajándék
még mindig egy szép tárgy bőrből!

Főüzlet: **F. DIETRICH** Fióküzlet:
Novi Sad **Novivrbas**
Kr. Petra 30. Fő-utca.

Bőr diszműáru kereskedő és speciális készítőnél.

Nagy választék saját készítésű gyönyörű és modern kivitelű
női táskák, férfi pénztárcák, portmonék, utinecessairek, manikűr,
cigaretta és szivartárcák, valamint utazó- és kézibőrdöndőkben
épgy, mint mindennemű e szakmába vágó bőrdiszmű áruban.
Olcsó árak!

Szolid kiszolgálás!

Gyárosok, kereskedők, ügynökségek figyelmébe!

Utlevél láttamoztatást és beszerzést az összes követségeknél elvállal. Napi futárszolgálat.
Elvállal a legolcsóbban levelek és csomagok átadását és átvételét, valamint bármely meg-
bizást Beogradban. — Uti felvilágosítással, valamint beutazási, tartózkodási engedélyek
ügyében díjmentesen ad felvilágosítást. — Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan elintézt

Vojvodjanska Trgovačka Agencija, Novi Sad, Kralja Petra ul. 29.
Telefon: 582.

**Egyetlen, legtökéletesebb
soffőriskola**

a **Pesenjanski-féle**, Novi Sad, Mad-
jarska 53. Praktikus és teoretikus előadások
különböző típusu automobilokkal.

Beiratkozás minden nap.
2108-1-12

Garantált tiszta fehér

kősó

és finoman őrölt kősó, vagonként és
kis tételekben azonnali szállításra kapható

Gausz János, Novisad

Futoški put 66. Telefon interurban 534.

FOJT kalapfestő-intézet

Női, férfi és gyermek-
kalapok alakítását vál-
talja az új formák szerint
Festés minden színben
Uj női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

FELHIVOM FIGYELMÉT!
(2383) versenypáros arimra, (1-6)

12 kirakatomban elhelyezett prima

ÜVEG és PORCELLÁN

arimra a Kralja Alexandra ulica 7. szám alatt
(kapu alatt) valamint a főútleben Žitni trg 15.
A legelőnyösebb kiszolgálás! Oriási választék!

HERMANN LÖWENBERG
NOVISAD

üveg és porcellán nagykereskedés Žitni trg 15.

Helyiség változás végett

kiasztászerű eladás. Loden, flanel, női és férfi
szövetek, kabátszövet, barhend, tennisz, sifonvászon,
takaró és paplanvédők (különösen ajánlva szálló-
dásoknak), damasztgrádlí, zefir, nadragnak való
zeig, asztalterítők (damaszt.) Sálkendők és berlini
kendők (vizonteladók ajánlva), klott. Belső-
szövetek és frottir törülközők.

Reiter és Ponjičan, Novi Sad,

Futoski put 5. 2432-1-2

A kik rendkívül kedvező feltételek
mellett a könyvvitelt megakarják ta-
nálni, azok mielőbb jelentkezzenek.
Rövid idő alatt teljes kiképzést nyer-
nek. Erdeklődők forduljanak a ki-
adóhivatalhoz Trg Oslobodjenja 3.
818-0

**„VELOCITAS“ Privát posta, Novi Sad,
Pašičeva ulica 25. szám.**

Lehetővé teszi Novi Sad lakosságának azt, hogy a postaküldeményüket, ugymint csomagokat,
értékes és ajánlott levelüket gyorsan továbbítja.

Ezek után sok időt takarít meg minden feladó, ha „VELOCITAS“ által továbbítja küldemé-
nyét és nem kell órákig várni a posta salterek előtt. 2444-1-2

Legrégibb

KEZTYÜ és HARISNYA
szaküzlet

FISCHER J. és FIA
Novisad, Kralja Petra ulica 23.

BÖRKEZTYÜ különlegességek, ugyanott FÜZŐK
mérték szerint is készíttetnek.